

VIII. Majoituslautakunta.

Majoituslautakunnan kertomus vuodelta 1916 oli seuraava:

Lautakunnan
jäsenet ja
virkamiehet.

Joulukuussa 1915 valitsi kaupunginvaltuusto majoituslautakunnan jäseneksi alikapteeni M. Tamelanderin sekä varajäseniksi varatuomari A. Söderholmin ja alikapteeni Alfons Lindbergin, jota paitsi edelliseltä vuodelta olivat jäljellä eversti M. af Enehjelm puheenjohtajana ja vapaaherra L. Hisinger-Jägerskiöld jäsenenä.

Aikaisemmissa viroissaan lautakunnassa olivat sihteeri asesori Emil Lindroos, majoitusmestari kenraaliluutnantti Carl af Forselles ja kielenkääntäjä alikapteeni K. B. Fogelholm.

Lautakunnan
toiminta.

Elokuun alussa 1914 alkanutta maailmansotaa jatkui kaiken vuotta 1916. Tämän johdosta tarvittiin lautakunnan virkatoimintaa edelleen vuonna 1916 lisääntyneessä määrässä. Kaupunginvaltuusto, joka oli syyskuun 22 päivänä 1914 lautakunnan virkamiehille sodan aikana koituneen lisätyön johdosta myöntänyt lisäpalkkaa sodan ajalta ja helmikuun 16 päivänä 1915 lautakunnan esityksestä korottanut sihteerille myönnettyä lisäpalkkaa, osoitti toukokuun 16 päivänä 1916 lautakunnan kielenkääntäjälle palkanlisäystä 50 markkaa kuukaudessa vuoden alusta lukien niin kauan kuin sotaa kesti. Tämän yhteydessä mainittakoon, että lautakunnan sihteeri, majoitusmestari ja vahtimestari lokakuusta 1916 lähtien ovat saaneet kalliinajanlisäystä semmoisen lisäyksen maksamista kaupungin virka- ja palvelusmiehille koskevan kaupunginvaltuuston päätöksen johdosta.

Syyskuun 15 päivänä 1916 sai lautakunta maistraatilta sotaministerin jalkaväenkenraali Schuvajeffin heinäkuun 16 päivänä 1916 vahvistaman niiden vuokratrahain luettelon, jotka luontois-majoituksen ja muiden majoitusetujen sijasta majoituksesta tammi-kuun 19 päivänä 1876 annetun ohjesäännön mukaan osoitetaan Suomen kaupunkiin sijoitetuille sotajoukoille, sekä kaupunkikunnille tulevan korvauksen kesäkuun 1 päivän 1916 ja kesäkuun 1 päivän 1922 (uutta lukua) välisenä vuokratena luonnossa luovuttamista huoneista.

Vuonna 1916 saapui lautakunnalle seuraava määrä kirjeitä ja läheteitä, nimittäin: läänin kuvernööriltä 32, maistraatilta 40, kaupunginvaltuustolta 3, rahatoimikamarilta 38, komendanttihanitukselta 144, ja muilta viranomaisilta 835 eli kaikkiaan 1,092 vastaavan määrän vuonna 1915 ollessa 873. Kertomusvuonna lähetettiin lautakunnasta 445 kirjettä ja reversaalia sekä 599 vuokratilasta eli kaikkiaan 1,044 (edellisenä vuonna 796) lähtevää toimituskirjaa.

Seuraavat taulut osoittavat sekä niiden henkilöiden ja sotilaiden laitosten lukumäärän, jotka vuonna 1916 täällä nauttivat majoitusetuja, että myös kaikki tästä johtuneet kustannukset.

Majoitus.

A. Vuokratilast.

Majoituslautakunta on alempana mainitulle, tänne sijoitettuun venäläiseen sotaväkeen kuuluvalla sotilashenkilöiden ja sotilaiden laitosten lukumäärälle vuonna 1916 tilannut vuokratilastoja vahvistetun tariffin mukaan seuraavat määrät:

Vuokratilast.

	Kenraaleja ¹⁾ .		Esikunta- ja yliupseereja.		Alipäällystää ja miehistöä.		Virastoja.	Smk.	
	Naisia.	Naimattomia.	Naisia.	Naimattomia.	Naisia.	Naimattomia.			
1. Olomajoitus.									
<i>a) Helsingin linnueväki.</i>									
Tammikuu	—	—	—	208	4	50	2	19,353	43
Helmikuu	—	—	—	214	3	58	2	20,738	25
Maaliskuu	—	—	—	243	3	62	2	23,457	84
Huhtikuu	—	—	—	395	4	72	3	24,809	42
Toukokuu	—	—	—	421	4	62	3	52,164	39
Kesäkuu	—	—	—	312	3	58	3	25,524	03
Heinäkuu	—	—	—	350	4	54	3	28,318	99
Elokuu	—	—	—	312	3	50	3	25,785	66
Syyskuu	—	—	—	222	3	50	3	20,701	—
Lokakuu	—	—	—	218	3	50	3	20,805	94
Marraskuu	—	—	—	285	3	50	3	25,387	03
Joulukuu	—	—	—	278	3	69	3	27,111	24
								314,157	22
<i>b) Erotettu santarmisto.</i>									
Tammikuu	—	—	6	1	37	11	6	4,384	59
Helmikuu	—	—	6	3	40	14	4	4,662	34
Maaliskuu	—	—	8	4	40	14	5	4,976	92

¹⁾ Satunnaisesti komennettujen kenraalien joukkoon on myös luettu rykmentinpäälliköt ja heidän vertaisensa, jotka ovat oikeutettuja samansuuruisiin vuokratilastoihin.

	Kenraaleja.		Esikunta- ja yliupseereja.		Alipäällystää ja miehistöä.		Virastoja.	Smk.		
	Naineita.	Naimattomia.	Naineita.	Naimattomia.	Naineita.	Naimattomia.				
Huhtikuu	—	—	7	4	47	13	12	5,774	27	
Toukokuu	—	—	7	5	48	21	11	5,667	50	
Kesäkuu	—	—	6	6	50	22	11	5,922	82	
Heinäkuu	—	—	7	5	46	18	11	5,812	75	
Elokuu	—	—	7	5	46	17	11	5,777	58	
Syyskuu	—	—	8	5	43	17	11	5,736	—	
Lokakuu	—	—	7	6	43	15	11	5,866	33	
Marraskuu	—	—	7	6	43	14	11	5,643	61	
Joulukuu	—	—	6	6	41	15	11	5,452	75	
									65,677	46
2. Tilapäisesti komennettuina.										
<i>a) Upseereja ja virkamiehiä.</i>										
Tammikuu, 106 päivää....	—	3	—	17	—	—	—	600	—	
Helmikuu, 207 „	—	12	—	24	—	—	—	1,285	—	
Maaliskuu, 180 „	—	6	—	28	—	—	—	1,055	—	
Huhtikuu, 194 „	—	11	—	20	—	—	—	1,175	—	
Toukokuu, 148 „	—	5	—	13	—	—	—	1,358	—	
Kesäkuu, 70 „	—	6	—	10	—	—	—	440	—	
Heinäkuu, 59 „	—	—	—	12	—	—	—	295	—	
Elokuu, 115 „	—	3	—	34	—	—	—	630	—	
Syyskuu, 109 „	—	4	—	21	—	—	—	720	—	
Lokakuu, 209 „	—	6	—	20	—	—	—	1,320	—	
Marraskuu, 101 „	—	4	—	20	—	—	—	525	—	
Joulukuu, 116 „	—	4	—	18	—	—	—	1,703	—	
									11,106	
<i>b) Erotettuun santarmistoon kuuluvia henkilöjä.</i>										
Lokakuu, 21 päivää....	—	—	—	5	—	—	—	105	—	
									105	
Yhteensä Smk	—	—	—	—	—	—	—	—	391,045	68

Edellä mainittujen vuokratilain lisäksi osoitti majoituslautakunta kuitenkin sotaministerin jalkaväenkenraali Polivanoffin kesäkuun 23 päivänä 1915 vahvistaman, kesäkuun 1 päivästä 1910 kesäkuun 1 päivään 1916 voimassa olevan vuokratilain johdosta sekä asianomaisten sotilasviranomaisten tilauksesta mainitulta ajalta seuraavat lisävuokratilain tänne olomajoitukseen sijoitetulle sotaväelle ja sotilaallisille laitoksille:

Helsingin linnueväelle.....	Smk 229,504: 82
erotetulle santarmistolle	„ 122,501: 86
	<u>Yhteensä Smk 352,006: 68</u>

Tämän johdosta oli majoituslautakunnan vuonna 1916 maksettavaksi osoittamain vuokratrahain määrä:

olomajoitukseen sijoitetulle sotaväelle:

Helsingin linnueväelle	Smk 543,662: 04
erotetulle santarmistolle	„ 188,179: 32
	<u>731,841: 36</u>

Tilapäisesti komennetuille:

upseereille ja virkamiehille ..	„ 11,106: —
santarmeille	„ 105: —
	<u>11,211: —</u>
	<u>Yhteensä Smk 743,052: 36</u>

Edellä mainituista olomajoituksesta maksetuista vuokratrahoista on palautettu:

Helsingin linnueväen osalta	Smk 2,167: 06
erotetun santarmiston „	„ 944: 44
jota paitsi tilapäisesti komennettujen upseerien puolesta on palautettu	„ 70: —
joten koko palautettu määrä oli	<u>Smk 3,181: 50</u>

Edellä mainituista erotetun santarmiston puolesta palautetuista Smk:sta 944: 44 tuli Smk 580: 67 edellä kerrotulla tavalla erotetulle santarmistolle maksettaviksi osoitettujen lisävuokratrahain ja loput eli Smk 363: 77 vuodelta 1916 maksettujen vuokratrahain osalle, jota vastoin koko Helsingin linnueväen puolesta palautettu määrä kohdistuu maan puolustukseksi koottuihin joukkoihin.

Olomajoitukseen käytetyistä vuokratrahoista, joita, palautettu osa pois luettua, oli Smk 728,729: 86, on Venäjän valtakunnanrahaston korvattava tänne ennen sodan alkua sijoitettujen sotajoukkojen ja sotilaallisten laitosten osalle tuleva määrä, joita sotajoukkoja ja laitoksia ei sentähden voida pitää tänne koottuina maan puolustukseksi, sekä lisävuokratrahoina maksettu määrä eli poistettua edellä mainitut palautetut Smk 580: 67 Smk 140,140: 81 ja Smk 351,426: 01 eli kaikkiaan Smk 491,566: 82, jota vastoin kysymys jäljellä olevan määrän Smk:n 239,330: 20 korvaamisesta lienee sopiva jättää siksi, kunnes sota on päättynyt. Tilapäismajoitukseen maksetuista vuokratrahoista on Suomen valtion vastattava.

B. Luontoismajoitus.

Luontoisma-
joitus.

Seuraavalle määrälle venäläiseen sotaväkeen kuuluvia henkilöitä osoitti lautakunta vuonna 1916 luontoismajoitusta voimassa olevan majoitusohjesäännön mukaan:

	Ylipäällystoa.		Alipäällystoa ja miehistoa.		Asuin- ja virkahuoneita.	Keittöitä.
	Naimaita.	Naimattomia.	Naimaita.	Naimattomia.		
Olomajoitusta tammik. 1 p:stä—heinäk. 1 p:ään:						
Helsingin linnueväelle	—	—	—	33	4	2
Erotetulle santarmistolle	—	—	28	—	28	28
Olomajoitusta heinäk. 1 p:stä—jouluk. 31 p:ään:						
Helsingin linnueväelle	—	—	—	42	4	2
Erotetulle santarmistolle	—	—	32	—	32	32

Luontoismajoituksesta oli vuonna 1916 kustannuksia:

	Smk.	p:iä.	Smk.	p:iä.
<i>a) linnueväen:</i>				
Asunnonvuokraa	2,060	—		
Leipomiseen ja ruuanlaittoon käyt. havupuuhaloista	1,126	40		
Valaistuksesta	67	32		
Alipäällystön ja miehistön vuodeoljista	105	79	3,359	51
<i>b) santarmien:</i>				
Asunnonvuokraa	17,396	33		
Leipomiseen ja ruuanlaittoon käyt. havupuuhaloista	3,671	65		
Valaistuksesta	51	05		
Alipäällystön ja miehistön vuodeoljista	103	94	21,222	97
<i>c) maan puolustukseksi koottujen sotajoukkojen:</i>				
Asunnonvuokraa	1,021	50		
Polttopuista	6,729	08		
Valaistuksesta	14	36	7,764	94
Yhteensä	—	—	32,347	42

	Smk.	p:ää.	Smk.	p:ää.
Kun tästä luetaan pois Venäjän valtakunnanrahastosta maksettavaksi tilattu olomajoituksen korvaus, nimittäin:				
a) linnueväelle:	6,750	—		
b) santarmistolle:	16,624	66	23,374	66
niin jää erotukseksi Smk	—	—	8,972	76

joka siis on kaupungin tappio luontoismajoituksesta vuonna 1916.

Venäläisen sotaväen majoituksesta Helsingissä vuonna 1916
 olleiden kustannusten yhdistelmä: Kustannusten
yhdistelmä.

	Smk.	Smk.	Smk.	Yhteensä, Smk.
A. Maksetut vuokrat rahat.				
<i>Olomajoituksesta:</i>				
Helsingin linnueväelle	543,662 04			
josta määrästä on palautettu	2,167 06	541,494 98		
erotetulle santarmistolle	188,179 32			
josta määrästä on palautettu	944 44	187,234 88	728,729 86	
<i>Tilapäisestä komennuksesta:</i>				
upseereille ja virkamiehille	11,106 —			
josta määrästä on palautettu	70 —	11,036 —		
santarmistolle	—	105 —	11,141 —	739,870 86
B. Kustannukset luontoismajoituksesta.				
<i>Olomajoituksesta:</i>				
Helsingin linnueväelle	—	—	3,359 51	
erotetulle santarmistolle	—	—	21,222 97	
maan puolustukseksi kootuille sotajoukoille	—	—	7,764 94	32,347 42
C. Sekalaiset kustannukset.				
Sotaväen kalusto, palkat, tarverahat y. m.	—	—	—	16,978 36
Yhteensä Smk	—	—	—	789,196 64

	Smk.	Smk.	Smk.	Yhteensä, Smk.
Kun tästä luetaan pois seuraavat korva- ukset:				
<i>Venäjän valtakunnanrahastolta:</i>				
vuokrarahoista	—	491,566	82	
luontoismajoituksesta	—	24,582,48	516,149 30	
<i>Suomen valtiolta:</i>				
tilapäismajoituksen vuokrarahoista	—	—	11,141	527,290 30
on kaupunki vuonna 1916 suorittanut majoituskustannuksia Smk	—	—	—	261,906 34
Yhteensä Smk	—	—	—	789,196 64

Liikekannalle
asetettujen
joukkojen
majoitus.

Sodan johdosta oli Helsingin kaupungin pakko osoittaa maan puolustukseksi kootulle venäläiselle sotaväelle majapaikkoja, niin-
kuin seuraavalla sivulla olevasta taulusta näkyy, ja on lautakunta
sitä varten tilannut korvausta 302,149 markkaa. Lautakunta katsoo
kuitenkin olevan tämän yhteydessä huomauttaminen, ei ainoastaan
että lautakunta, rahatoimikamarin huhtikuun 11 päivänä 1912 laaditun
pöytäkirjan 19 §:n kohdalla tehdyn päätöksen mukaan, ei enää
ole osoittanut maksettavaksi sotaväen majoitukseen käytettyihin
taloihin kohdistuvia vesijohtolaitoksen ja sähkölaitoksen laskuja,
vaan myös että lautakunnan maksettavaksi hyväksymäin määrain
lisäksi Helsingin kaupungille on koitunut erinäisiä menoja edellä
mainitusta majoituksesta sekä huoneistoista, joita rahatoimikamari
osin on vuokrannut kansakouluille sotaväelle luovutettujen kansa-
koulutalojen sijaan, osin osoittanut sotaväen elin- y. m. tarpeiden
varastopaikoiksi, ynnä niiden kaupungissa sijaitsevain kiinteistöjen
hallinnosta, joihin sotaväkeä y. m. on ollut majoitettuna, jotka
menot rahatoimikamari on välittömästi osoittanut maksettaviksi,
samoin kuin kamari on asianomaisten kanssa tehnyt sopimukset
eräiden sotaväelle luovutettujen vuokrahuoneistojen vuokraamisesta.

Kaupungin majoitusta varten vuokraamain huoneistojen isän-
nöitsijänä on rahatoimikamarin siihen syyskuun 10 päivänä 1914 va-
litsemana alikapteeni Nic. Tötterman myöskin vuonna 1916 toiminut
50 markan kuukausipalkkiosta. Sotaväen käytettäväksi luovutet-
tujen kansakoulutalojen isännöitsijäksi määräsi rahatoimikamari
maaliskuun 23 päivänä 1916 lautakunnan majoitusmestarin kenraali-
luutnantti Carl af Forselleksen määräten hänelle 150 markan
kuukausipalkkion.

Majoituslautakunta on vuodelta 1916 tilannut korvausta luon-
toismajoituksesta, jota kaupunki oli mainittuna vuonna antanut
maan puolustukseksi tänne kootulle sotaväelle, seuraavat määrät:

Joukko-osan nimi.	Majoituspaikka.	Rahamäärä.	
		Smk.	p:ää.
461 Subtsoffin jalkaväkirykmentti	Eläintarhantie 8—10	43,344	—
” ” ”	Kasarminkatu 21	13,540	50
462 Staritsin ”	Suvilahdenkatu 4	14,250	—
463 Krasnoholmin ”	Annankatu 30	42,210	—
” ” ”	Nikolainkatu 18	33,706	50
464 Seligerin ”	Vallila	20,295	—
116 jalkaväkidivisionan 1 sairaala	I. Heikinkatu 17	832	50
” ” ” ”	Lapinlahdenkatu 5	3,910	—
” ” 2 ”	I. Heikinkatu 17	877	50
” ” ” ”	Lapinlahdenkatu 5	3,986	50
” ” desinfiomis- osasto	I. Heikinkatu 17	112	50
Viaporin linnoitustykistön puhelinpaja...	Suvilahdenkatu 4	4,320	—
” ” tarkkailu- ja pu- helinkomppania	” ”	29,250	—
” ” s:n	Böle	1,170	—
” ” kuularuisku- komppania	Suvilahdenkatu 4	12,279	—
Komendanttihallituksen vartiohuoneisto ..	Flemingkatu 36	1,080	—
” ” ”	Merikatu 5	753	—
534 sotilaskuljetuskunta	Poliisimaneesi	4,656	—
Viaporin linnoituksen lennätinkomppania	Toukola 3	810	—
” ” ”	Böle	540	—
509 jalkaväkirykmentti (1:nen Viipurin linnoitusryk- mentti)	Nikolainkatu 18	28,944	—
510 ” (3:s Viipurin lin- noitusrykmentti)	Vallila	32,680	—
Nostoväkiprikaatin esikunta	Kasarminkatu 21	1,617	—
Viaporin jalkaväkirykmentin tarveaine- varasto	” ”	2,655	—
Itämerenlaivaston esikunnan maaosasto ..	I. Heikinkatu 17	4,050	—
” 1 lentoasema	Gumtähti	280	—
	Yhteensä	302,149	—